

Izhaja vsak dan

Čudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kraju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglasne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto petit; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna med Rusijo in Japonsko.

TOKIO 26. (Reuterjev biro). Zadeva ruske vojne ladje »Mandžur«, ki je usidrana pred Šangajem, še ni rešena. Ruski poslanik Lesar skuša ostrašiti kineško vladu, dokazuje, da ima Japonska malo nade, da bi konečno zmagała proti 500.000 mož broječi ruski vojski. Cesarji dvor v Pekingu omahuje. Rusija sili kineško vladu, da se izjavi glede nevtralnosti onega dela Mandžurije, kateri je pod rusko oblastjo.

SUEC 26. (Reuterjev biro). Danes je dospel sem ruski uničevalni torpedov, prišedi od Jurga.

PEKING 26. (Reuterjev biro). Generalnemu ravnatelju kineških železnic je prišlo uradno poročilo, da vojski strogo čuvajo mandžurske železnice. Na vsako miljo daljave se nahaja na ugodnem mestu stražnica z 30 kozaki.

PETROGRAD 26. (Reuterjev biro). Car Nikolaj je podelil generalu Kuropatkinu red Aleksandra Nevskega z briljanti. Istodobno mu je car poslal lastnoročno pismo, v katerem spominja njegovo požrtvovalnost, da je prevzel važno mesto glavnega poveljnika v Mandžuriji.

Podguverner varšavski, generalni lajeant Fullon je bil imenovan mestnim glavarjem v Petrogradu.

LONDON 26. »Standard« poroča iz Tokio, da se sedaj ne nahaja v Koreji več nego 1000 ruskih vojakov.

Ruske predstraže so se umaknile napredovanju Japoncev polegoma zopet do reke Jalu.

LONDON 26. Z ozirom sedanjega držanja angleškega novinstva provzroča veliko zanimanje pismo v Daily Telegraph, ki je morda najbolj navdušen list za Japonce. Pisec opozarja, da angleško novinstvo se vede sedaj nasproti Rusiji tako, kakor se je vedlo japonsko in nemško novinstvo nasproti Angliji v vojni iste z Buri. »Je smešno«, pravi pisec, prorokovati konečni poraz Rusije na skrajnem Vstoku, kakor je bilo smešno prorokovati razkosanje Anglije začetkom južnoafriške vojne. Rusija se nahaja približno v istem položaju, kakor tedaj Anglija ter je čudno, da angleško novinstvo ne vpoštevata tega. (Torej tudi Angležem, tem najbolj »rumenim« prijateljem Japoncev se začenja majati prepričanje — katero pa jim je sugerirala samo mržnja proti Rusom — o konečni zmagi Japoncev. Op. ur.)

ADEN 26. Reuterjev biro javlja: V ponedeljek popoldne je neki ruski uničevalni torpedovk streljal na angleško ladjo »Mombasa«, ki plavi v Kalkuto. Ker je »Mombasa« kljub temu nadaljevala vožnjo, epustila je ruska ladja drugi strel. Na to se je angleška ladja ustavila. Jeden ruskih častnikov prišel je na brod ter pregledal papirje.

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S.

Prvi del.

— Gospica, vprašam vas, kaj želite? Prosim vas, govorite tiho, ker niste na trgu, a jaz nisem branjevka! — jo je zbudila Berta.

— Dobro, govorite tukaj! Ah, infamno! Da, ti si pisala oni list na občinski urad. Sram te bilo! — je navalila Malvina s prihušenim glasom.

— List? Kakšen list? — je sopla Berta, znižaje glas.

— Ne laži! Da, ti si ga pisala isti večer, ko sem bila odšla na Banjo, ker je družega dne prispel tja. Pa, kako si mogla usko lagati, da sem jaz pred več leti imela sina s kapitanom Dakičem?

PARIZ 26. »Figaro« poroča iz Petrograda, da je vest o znatnem ruskem vapehu vzbudila na dvoru in med ministri veliko veselje. V zimski palači se je pela zahvalna pesem »Te deum« v prisotnosti carja in carice.

Kuropatkin da povespeši odpotovanje na bojišče. Nemski polkovnik, ki je izročil carju lastnoročno pismo Viljela II., se je vrnil s pismom carja za nemškega cesarja.

Podpisovanja nadaljujejo v celém cesarstvu. 50 rubljev za pomoženje ruskega brodovja je podpisal — korejski poslanik v Petrogradu.

PARIZ 26. Agencija Havas javlja iz New-yorka: »New York Word« piše: Ker je postala Koreja zaveznica Japonske, morala bi se Francija odločiti, ako je radi zveze z Rusijo dolžna istej priti na pomoč. Opozarja se na to, da bi bilo čudno, ako bi se Rusija, ki je izjavila, da se ne bo ozirala na dejanja Koreje, katere ona stori pod pritiskom Japonske, oslanjala na to (zvezo Koreje z Japonsko) in zahtevala podporo Francije.

Iz ogrske delegacije.

(Brzobjavno poročilo.)

DUNAJ 26. Ogrska delegacija je sprejela vojni proračun v tretjem čitanju in je odklonila včerašnji sklepni predlog Ugronov glede določitve poveljnega jezika pri ogrskih četah. Sprejela je pa sklepni predlog Apponyjev, glasom katerega se ima glede določitve poveljnega jezika pri ogrskih četah v prvi vrsti vpoštevati ogrski državni jezik.

Delegacija je začela potem posvetovanje o proračunu mornarice. Več govornikov je zahtevalo, naj se Ogrska bolj vdeležuje pri zalaganju mornarice.

Zastopnik mornarice je izjavil, naj delegacija zaupa v pravičnost mornarice glede zalaganja.

Proračun mornarice je bil sprejet v obdobju in na to tudi v podrobni razpravi, ki je bila hitro dovršena.

Delegacija je rešila tudi sklepne račune in je sprejela kredit za okupirane dežele brez razprave.

Prihoda seja bo jutri.

Brzobjavne vesti.

Seja proračunskega odseka avstrijske delegacije.

DUNAJ 26. Proračunski odsek avstrijske delegacije bo imela jutri zjutraj, v soboto ob 11. uri dopoludne sejo s sledečim dnevni redom: 1. Volitev glavnega poročevalca; 2. poročilo ogrske delegacije; 3. čitanje sklepov.

Dunajski mestni svet za znižanje carine na petrolej.

DUNAJ 26. Občinski svet je v sprejel predloge mestnega sveta, naj se pozove vladu,

— Tega nisem jaz pisala, lažeš, da sem to pisala, jaz nisem Dakiča niti.... govori tiho!

— Vidiš, torej si vendar ti pisala! A kaj sem ti storila, da me tako!... — jej je zastal glas v grlu, solze so se jej prikazale v očeh.

— Mari nisi ti ošramotila ime naše rodbine? Mari nisi imela sina z nekim stotnikom v Ljubljani pred 7 leti? Sramuj se, molčati bi....

— To je laž, da, ljudje so lagali....

— Laži! Ti veliš: laži?! Ha, ha, ha! — se je posmejala Berta zlobno.

— Pa čemu spominjati to? Oai častnik je mene ljubil, umrl je, tudi otrok je umrl, a ti.... ne, ne, tako ne delajo sestre. Da, ti si pisala, priznala si....

— Jaz nisem omenila Dakičevega imena, katerega misliš ti uloviti, pisala sem samo o nekem kapitanu, a prav sem storila, ker si ti, žena sramotne prošlosti, omamila brodolastnika, vrednega plemenite družine, kateri....

da zniža uvozno carino na petrolej v surovem in rafiniranem stanju ter naj podredi kartele zakonitej ureditvi, nadalje predlog, naj se zakoonito zabrani ustvarjanje kakoršnih koli kartelov in slednjič resolucijo, v katerej občinski svet odločno oboja tratenje časa v državnem zboru.

Poslanik Szógyény-Marich.

DUNAJ 26. Avstro ogrski poslanik Szógyény-Marich je dospel danes iz Berolina.

Pogajanja glede trgovinske pogodbe med Italijo in Švice.

BERNA 26. Italijanska vlada je zahtevala od švicarskega zveznega sveta, naj bise pogajanja glede trgovinske pogodbe, mesto 1. marca, pričele dne 15. marca t. l. in sicer radi tega, ker pogajanja z Nemčijo niso še zaključene. Švicarski zvezni svet je na to odgovoril italijanski vladi, da se bi na ta način pogajanja prepozno začela, da bi bilo mogoče pravočasno skleniti pogodbo in v sled tega odklanja vsako odgovornost za eventualne posledice te zakasnitve.

Švedski kralj na Dunaju.

DUNAJ 26. Švedski kralj si je ogledal dopoludne dvorno knjižnico, potem zgodovinski dvorni muzej in parlamentno palačo. O poludne je bil kralju na čast zajutrek na švedskem poslaništvu. Zvečer bo kralj na obedu pri nadvojvodinji Mariji Jožefi.

DUNAJ 26. Ob 1. uri popoldne je bil švedskemu kralju na čast zajutrek na švedskem poslaništvu, katerega se je udeležilo razun spremstva tudi častno spremstvo, dalje minister za vnanje stvari grof Goluchowski s soprogo, oba ministrska predsednika in nemški poslanik s soprogo. Po zajutreku si je ogledal kralj cerkev sv. Štefana. Zvečer je bil družinski obed pri nadvojvodinji Mariji Jožefi. Pri obedu je sedel kralj ne desno nadvojvodinji, cesar na levo, nasproti pa nadvojvoda Fran Ferdinand. Tudi so se udeležili obeda vsi tukaj bivajoči nadvojvodi in nadvojvodinje. Po obedu je bil polurni cerele. Na to sta se cesar in kralj odpeljala v dvorno palačo; povsod ju je mnogoštevilna množica živahno pozdravljala.

Smrt nemškega princa.

KIEL 26. Danes je umrl najmlajši sin princa Henrika Pruskega, princ Henrik.

Brzobjavna cesarja Viljema.

BEROLIN 26. Cesar Viljem odposlal je predsedniku družbe šantungške železnice, pravemu tajnemu svetniku dr. Fischerju, sledečo brzobjavko:

Došla mi vest o otvoritvi Šantungške železnice me je zelo razveselila. Čestitam ravnateljstvu na vseh, katerega je dosegel nemški podjetni duh na skrajnem Vstoku in upam, da se bo posrečilo vaši neumorni delavnosti pridobiti še enakih vapehov.

Francozke kongregacije.

PARIZ 26. »Siecle« poroča, da je vprašal generalni prior »bratov krščanske šole«

— Morda tebe? — je zategnila Malvina na pol ust.

Ker si ti mene ostavila na cedilu in si zbežala iz zavoda; a to je za takšen zavod sramota, pohujšanje! Ti misliš torej, da te brodolastnik poroči? Smešno! Pa bi-li bilo pravično, ako bi se mlajša sestra omožila pred starejšo? Ne bi-li s tem bila zmešana harmonija v človeški družbi? Ali misliš ti?....

— Prosim te, ne govori, ampak povrni mi moje novce, kajti drugače te pojdem tožiti še danes! Berta, ti si neumna, ti ne veš, kaj govoriš. Moje novce! Prodam ti tudi šoleke klop, vse! — jej je zagrozila Malvina. Glas jej je drhtel od jeze.

— Novce, tvoje novce? Odkod naj ti jih vrnem?

— A zakaj pišeš tako o meni?

— Saj se nisem podpisala, brezimno pismo ti ne more škoditi....

— Pa se ne sramuješ pisati brezimne liste?

— Ne storim več tega, ali novcev ti

12.000 članov te kongregacije, hočejo-li ostati še nadalje redovniki in se izseliti iz Francozke ali se hočejo pa dati sekularizirati ter ostati v domovini. 2000 bratov se je baje odločilo za sekularizacijo.

Zahvala ruskega poslanika francozki vojni ladiji.

PARIZ 26. Danes se je vrnil v palačo Elysee ministerski svet, na katerem je prijavil minister zunanjih zadev Delcasse pismo ruskega poslanika Nelidova. V tem pismu izreka ruska vlada iskreno zahvalo francozskemu križarju »Pascalu«, ki je hitel na pomoč močtvu ruskih vojnih ladij »Varjega« in »Korejca«.

Novi angleški poslanik v Madridu.

MADRID 26. Danes je sprejel kralj Alfons v slovesni avdijenci novoimenovanega angleškega poslanika Egertona. Poslanik je izjavil v svojem nagovoru, da bo deloval na to, da se stara vez prijateljstva med Španijo in Anglijo še bolj utrdi in da se prepreči vsako nesporazumljenje v diplomatskih odnosih.

Kralj je zgotovil poslaniku svojo in podporo španske vlade, v svrhu, da se ohranijo prijateljske razmere med obema vladama.

Nadomestna volitev za državni zbor.

KRALJEVI GRADEC 26. Pri nadomestni volitvi državnega poslanca za kmetijske občine okraja Kraljevi Gradec, je bil izvoljen danes grof Sternberg (samostalen agra-rec.)

Dividenda.

DUNAJ 26. Upravni svet občnega avstrijskega »Bodenkredita« je predlagal obdenu zboru, nej se določi od 8.082.231 K čistega dobička, 4.596.000 K za dividende, t. j. po 40 frankov na delnico, 2.500.000 K naj se pa stavi v izvanredni rezervni fond.

Bilanca Länderbanke.

DUNAJ 26. Bilanca avstr. Länderbanke znaša v pretečenem upravnem letu 9.295.618 K brutto dobička; za 2.790.000 manj nego v minoletem letu, pri čemer je bil prenos dobička v letu 1903 za 1.543.000 manjši nego leta 1902.

Upravni svet bo predlagal obdenu zboru, ki se bo vršil dne 29. marca, da se izplača od čistega dobička 4.899.716 K po 5% dividende, t. j. 20 K na delnico, 100.000 da se daruje po pokritju dotacijskega zaklada penzijskemu fondu in da se prenese ostanek 666.950 K v novi račun.

Dividenda draždanske banke.

BEROLIN 26. Draždanska banka razdeli 7%no dividendo.

Potres v Italiji.

RIM 26. Včeraj zvečer došlo je poročilo o potresih v Modeni, Florenci in Urbino. Tudi se je potres opazoval na vseh observatorijih kraljestva.

sedaj ne morem vrniti. Kje naj jih vzamem? Pisala sem ono pismo, ker sem mislila, da znaš zanje in prideš k meni. Kakor vidiš, sem uganila. Hotela sem te videti, ker veš, da se nisi ostavila kakor dobri sestri — je trdila Berta, a vsaka beseda jej je ostavila žolč grenkobe v ustih.

— Zadosti, zadosti! Prosim te, da me pustiš na miru, ker drugače pojde ves zavod na boben! — jej je zopet zagrozila Malvina.

— Tega gotovo ne storiš meni, svoji sestri....

— Kaj tebe briga moja prošlost? Kdaj sem jaz tebi spominjala Duvalandiera? — jo je zbudila Malvina.

— A, to je nekaj drugega! Jaz mu ne morem zabraniti, da me platoniski ljubi. Da, to je nekaj drugega! — je zavpila razdraženim glasom. Pridušeno besnilo je izbruhnilo nenadoma, tako, da so v drugi sobi vsi viši razredi prasnili v smeh.

Malvina si je naglo obrisala solze, ježno zablistala z očmi in odšla iz »ravnateljstva«.

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 26. febr. 1904.

Ista »Neue Freie Presse«, ki je še nedavno temu na čelu vsemu avstro-ogrskemu »rumenemu« novinstvu orila bojne fanfare proti Rusiji, prede dalje tudi v danes došli nam številki, in sicer na uvodnem mestu, svojo misel o posredovanju v tej rusko-japonski vojni. Češ: sphaša želja je, da bi se ta vojna hitro nehala, ker kakor mora tišči ves svet. Čudno! Do nedavno temu, dokler je mogla beležiti japonske ali resnične ali izmišljene vspehe, je ni nič tlačila mō-a te šifutske »Neue Freie Presse« in nič je ni skrbelo, kako dolgo bi mogla trajati ta vojna? Sedaj pa, ker so potihnele vesti o japonskih zmagah na morju — ker o zmagah Japoncev na kopnem sedaj, v stadiju priprav, more govoriti le kakov šifutski impertinentno lažjavi kljukec — sedaj, je začela »Neue Freie Presse« mō-a tlačiti, morijo jo skrbi, da bi ta vojna mogla predolgo trajati, in kar gineva v želji (v kateri da se topi tudi ves ostali svet), da bi bilo kaj kmalu konec tej vojni...

To nenadno spremembo vremena v japonskofilskem novinstvu Evrope treba že beležiti, ker je velepomemben simptom, ki pravi, da tudi v najgorečnejih entuzijastih za Japonsko je začelo pobledehati zaupanje v končno zmago Japonske, glede katere zmage so se delali še malo poprej kakor da jo imajo že v žepu. Ali tudi tej nenadoma pojavivši se želji po miru je vzrok prav isti, ki je poprej podgal njihovo bojevitost. Srd na Rusijo, sovražstvo do Slovanstva jih je gonilo poprej, da so ščuvali Japonce v vojo, dokler so menili, da je vojna sreča zagotovljena Japonski. Isti srd in isto sovražstvo jih silita sedaj, da blizajo miroljubje in silijo na »časno« posredovanje, ker bi hoteli preprečiti s tem zmago Rusije, triumf Slovanstva! Naj grome, ali naj so sladki: vedno jih goni isti motiv, ki je — sovražstvo proti nam!

Tudi v Italiji nadaljujejo pojavi, ki kažejo na nenadno, osupljivo spremembo v razpoloženju nasproti vojni na skrajnem »Vztriku«. Kakor je že običej v Italiji: hkratu so vaplapolali v svoji »japonski ljubezni« in hkratu so jej začeli obračati hrbet po zahtevah italijanskega — egoizma. Na ostantativen način javljajo svetu, da se vračajo k »ruski ljubezni«. O nastopu italijanskega ministra za vnanje stvari v italijanski komori smo že javili. Ta je seveda po diplomatski izvršil svoj posel. Zato pa njegovo novinstvo naznanja isto bolj po načinu nezvestih zapeljivcev, ki se ne zadovoljujejo s tem, da zapuščajo svojo »ljubezen«, ampak se jej še rogejo in jo stavljajo v zasme pred svetom. Kako je rimska »Tribuna« opovala Japonce kakor divjaški narod, to smo že povedali. Za njo prihaja znani ugle ni »Popolo Romano« s člankom, ki je očitno inspiriran od visoke strani. Tudi »Popolo Romano« se z najostrejšimi izrazi obrača proti Japoncem. Obsiplje jih z očitaji, ker so začeli s sovražnostmi, še predno so bili diplomatski odnosi prekinjeni. A ne le zato da mora biti Italija se svojimi simpatijami na strani Rusije, ampak tudi iz zgolj praktičnih pomislekov, ker je Rusija edina sila, ki more ohraniti status quo na Balkanu...

Mi bi sodili, da »Popolo« ni poredal vse svoje misli in da mu je glavno ostalo v peresu. Ne status quo, ampak nje, Italije, lastne aspiracije na Balkanu so jej na srcu! A ker ve, da je Rusija tisti gostilničar, brez katerega se ne bodo zaključili nobeni balkanski računi, in ker se bližnja Albanija zdi Italiji vendar nekoliko več vredna, nego daljnja — japonska ljubezen, je Italija po par kratkih dnevih zmote zalotila svoje simpatije zopet na strani Rusije!

Mej tem se japonskofilsko novinstvo trudi dalje, da dejstvo preloženja glavnega ruskega stana v Harbin, prikazuje kakor čin, ki mora pogubno vplivati na rusko vojsko, kakor čin, izveden od ruskega poveljstva v zavesti svoje slabosti. Nasproti smešnim prizadevanjem, proračunjenim za javnost, neuko v vojnih stvarih, naj navedemo tu, kar piše neki vojski strokovnjak v »Information« ozirom na preloženje glavnega stana iz Port Arturja v Harbin: »Vodstvo ruske vojske naznanja sedaj oficijelno svoj sklep, da razviščenja svoje glavne vojske ne izvrši na meji Koreje, ampak kakih 900 kilometrov bolj od zadej. Glavni stan bo za sedaj v Harbinu. Ta vest popari morda nekoliko, ali ona priča o pravem spoznanju. Tam

se more izvršiti razviščenje mirno in zavaro vane, brez nevarnosti, da bi bile prihajajoče manje čete napadane in potolčene. Potem opisuje dopisnik v »Information«, kako je po angleških poročilih v južni Afriki istotako ukrenil in — dosegel svoj cilj. General Kuropatkin hoče slediti temu izgledu. On ni nervozen in se noče prenežgiti v ničemer, ampak hoče sistematično pripraviti razviščenje in ofenzivo. A to je, militarično, brezdvomno jedino pravo. Pravi načrt, seveda, ne pomenja še vsega, ker tudi najboljši strateg čno misel lahko pokvari kak taktični nevesel. Izid vojne odloži bitka. Ali prava vojna, za katero se je odločil general Kuropatkin, se nam vidi prava.

Vsa pozornost je zopet obrnena na trdojavo Port Artur. Japonci so začeli zopet prirejati naskoke. Prvi teh naskokov, o katerem nam je prišla vest dne 24. t. m., je rusko brodovje, podpirano po topovju v trdnjavi, briljantno odbilo, kakor posnemljejo čitatelji iz poročila admirala Aleksejeva, ki smo je priobčili v včerajšnji številki. Iz du-najskih listov je jasno razvidna konsternacija, ki jo je vest o tem dogodku povzročala v vsem japonskofilskem taboru. Pozneje jim je nekoliko odleglo, ko so doznali iz rečenega poročila ruskega admirala, da so bile potopljene le japonske transportne ladje in pa torpedovke. Pa tudi zožen na to mero je vojni čin ruskega brodovja in trdnjavskega topovja sijajen in je moralni utis, ki ga je napravil, velik. Ali komaj so se »rumeni« listi nekoliko oddahnili od prvega strahu, že je prišla zopet vest, o drugem od Japoncev poskušnem, a od Rusov istotako sijajno odbitem napadu na Port Artur — kakor je razvidno iz včerajšnjega kratkega brzojavnega poročila generala Pfluga, ki obeča podrobneje poročilo. Iz Port Arturja nam je torej pričakovati zanimivih in važnih vesti.

Priprave za vojno na suhem.

»Times« javlja, da so opazili več stotin kozakov v Čengdžu-u ob reki Jalu. Iz Čifua javljajo, da se je izkrcalo v Čemulpu 40.000 Japoncev, ki so se razdelili na razne strani. »Agence Havas« sicer popravlja to vest, ali dostavlja, da se je v Čemulpu izkrcalo okolo 30.000 Japoncev in da se en celi japonski vojni zbor pomika in razvija med Seulom in Pengjangom. Radi velike megle so koreanske ceste v jako slabem stanju, tako je tudi preskrbovanje čet z živežem in streljivom zelo težavno.

»Berliner Tagblatt« javlja iz Petrograda: Tukaj so mnjenja, da pride do večjega spopada na suhem še le tedaj, ko bodo imeli Japonci okolo Genzana in Fuzana združenih 200.000 mož. Glavne ruske utrdbe se nahajajo ob reki Jalu ter se raztezajo vse do Mukdena. V vojniških krogih so mnjenja, da Japonci nvažalé na te utrdbe, eventualno da bodo skušali se jih ogniti ter da bodo skušali napasti v fronti ruske čete s pomočjo svojih čet, izkrcanih zapadno od Port Arturja. Da bi tudi vspehi, v to ne veruje nihče.

Položaj na bojiščih.

Iz Petrograda poročajo, da so vesti z bojišča v zadnjem času zelo suhe. Koncentracija čet napreduje. V raznih arsenalih dela se noč in dan. V kratkem spuste v morje sedem novih vojnih ladij. Tako bo kmala tudi dogotovljeno deset podmorskih ladij.

V Port Arturu je v skladiščih živeža in raznega materijala za 200.000 mož in to za dve leti.

Železnica prek bajkalskega jezera mora biti do konca februarja dogotovljena.

Vrhni poveljnik general Kuropatkin.

Ganljiv prizor je bil dne 25. t. m. v cerkvi kadetnega zbora carja Aleksandra II. v Petrogradu. Tam je bil navzoč prejšnji vojni minister Vanovski. Nenadoma je vstopil v cerkev tudi general Kuropatkin, novomenovani vrhovni poveljnik mandžurijskih čet. Po dovršeni službi božji blagoslovil je stari Vanovski generala Kuropatkina.

Glasom nove odredbe odpotuje Kuropatkin še le 9. ali 11. marca na svoje novo mesto. Za ta dan pripravljajo se njemu na čast velike ovacije v Petrogradu in Moskvi.

Druga imenovanja.

Zapovedujočim generalom novoustanovljenega četrtega sibirskega vojnega zbora je bil imenovan generalmajor Sarubajev.

Viceadmiral Makarov, ki je imenovan načelnikom ruske vojsne mornarice v Tihem oceanu mesto admirala Starka, ročil se je

leta 1848. v Nikolajevu v južni Rusiji. Zdaj je star 56 let. V ruski vojni mornarici služi Makarov že od leta 1864. V rusko-turški vojni 1877. je bil Makarov poveljnik vojne ladje »Veliki knez Konstantin« in se je odlikoval izlasti s tem, da je poskusil v neki noči v batumski lukii s torpedi razstreliti turške vojne ladje. Pozneje je postal krilni adjutant carja Aleksandra III. Leta 1882. je bil Makarov poveljnik ruske vojne ladje »Toucan« v Carigradu. Ko se je začela leta 1894. japonsko kitajska vojna, šel je na skrajni Vzrok ter tam pomagal na oboroževanju ruske vojsne mornarice v Tihem Oceanu. Od leta 1899. je bil Makarov poveljnik trdnjave Kronstadt.

Razpoloženje v Rusiji.

Iz Petrograda javljajo o nastopnem zelo značilnem dogodku: Neki dijak, ki se nahaja v zaporih kakor revolucionar, je v piamu do ministerstva za notranje stvari zaprosil, naj mu odpuste grehe mladosti in naj mu dopuste milost, da bi bil vsprejet kakor prostak v vrste boriteljev za domovino. Ta prošnja je bila predložena carju in car jej je ugodil. Potem je minister Pleve zaprosil carja, naj mu za slučaj, da bi se še drugi taki politično sumljivi prijavljali za vojno službo, da pooblaščenje za ustrežanje takim prošnjam. Temu je sledil ukaz, da se politični kaznenici izpuščajo iz zaporov, ako hočejo oditi na bojišče. Vse novinstvo odobruje to naredbo. Patrijotični pojavi trajajo dalje. Iz mnogih ruskih mest prihajajo poročila, glasom katerih so državni in zasebni uradniki, kakor tudi delavci sklenili, da bodo po 1% od svojih prihodkov podarjali v vojne svrhe.

Čehi, dr. Koerber in Nemci.

Celo poljski listi, ki se v zadnje čase ne vedejo nasproti Čehom posebno po — slovanski, obsojajo pismo dra Koerberja, s katerim je ta poslednji odklonil zahtevano sklicanje deželnega zbora v namen zasnove pomožne akcije za one okraje, ki trpe bedo valed elementarnih katastrof lanskega leta. Celo poljski listi obsojajo poskuse Koerberjeve, da bi bedo ljudstva izkoriščal kakor presijsko sredstvo. Uporabljanje takega sredstva da je — etično in politično — obsojanja vredno istotako kakor obstrukcija same.

Češka večina deželnega odbora češkega je že dala odgovor g. Koerberju na rečeno njegovo pismo. Osa prepušča, c. kr. vladi vso odgovornost za pogubne posledice, ki nastanejo za deželo in nje prebivalstvo valed tega, da ni bil deželni zbor sklican na ustavno delovanje. Odgovor večine deželnega odbora opozarja na nedolednost c. kr. vlade, ki odklanja sklicanje deželnega zbora, ker njega delavnost ni zagotovljena, a sklicuje državni zbor, čeprav nima ni najmanjše garancije za njega delavnost. Dalje pravi odgovor, da hoče dež. odbor strogo po zakonu in z jednako pravičnostjo do obeh plemen poskušati vse možno, da pride v deželnem zboru Čehem do normalnih odnosov. Ne more pa zamolčati, da mu c. kr. vlada se svojim odgovorom ni oledčala te naloge, ampak mu jo je otežila.

Tu je torej toli važna korporacija, kakoršna je deželni odbor češki, ponovila težko očitjanje na adresu dra Koerberja, da je on tisti element, ki ne dopušča do pomirjenja in konsolidiranja razmer.

Debatu v deželnem odboru je bila zelo poučna še na drugo stran: pokazala je vnovič, kako tesno je sporazumljenje med Nemci in dr. om Koerberjem. Nemški govornik dr. Eppinger se je toplo zavzel za ministerskega predsednika in je z vnmom branil tega poslednjega odgovor dež. odboru. Vsa argumentacija je bila izposojena iz Koerberjeve zakega in zato tudi zgrešena in neveljavna. Tudi dr. Eppinger je povdarjal, da bi bilo nezmislno sklicevati deželni zbor, ko ni pričakovati, da bi isti deloval vsepušno. To je rekel isti dr. Eppinger, ki je med njimi, ki zahtevajo, naj se skliče državni zbor, da si vedo prav dobro, da ni pričakovati, da bi isti deloval vsepušno!! Seveda je povdarjal dr. Eppinger, da ni smeti primerjati sklicanja državnega s sklicanjem deželnega zbora, ker sklicati državni zbor da je vlada dolžna, da da istemu priliko, da se izreče, da-li odobruje ali ne odobruje, kar je med tem časom odredila na podlagi § 14.

Prav. Ali vlada je tudi dolžna, da ne dela ovir tam, kjer nima pravice. Dokler meša in spletkari v stvarih, ki se tičejo raz-

merja med njo in strankami, in če se tudi kako mašuje nad tistimi strankami, ki jej nočejo biti na uslugo — naj že bo! Ali namena, radi katerega se zahteva sklicanje deželnega zbora češkega, ni smeti tirati v razmerje vlade do strank, ampak je isti stvar razmerja države do prebivalstva!! Država je dolžna pomagati svojim bednim državljanom, brez ozira na momentanne politične razmere in morebitne — vladine zadrege. Dr. Koerber nima pravice postavljati korist svoje vlade med državo in državljanje in dolžnost njegova je bila v tem slučaju, da skliče deželni zbor češki.

Dardanelsko vprašanje.

»New-York-Herald« poroča, da se vršijo med Turčijo in Rusijo pogajanja glede prehoda ruskih vojnih ladij skozi Dardanele, in pravi, da se Avstro-Ogrska in Nemčija ne bosti protivile temu prehodu.

Tem povodom, ko se ravno toliko omenja prehod ruskih vojnih ladij skozi Dardanelsko morsko ožino, opažamo, da je bilo na par žkem miru l. 1856. določeno, da ne sme skozi to ožino nobena neturška vojna ladija. To določbo potrdil je leta 1878. tudi berlinski kongres; vendar so Rusi leta 1891. sklenili s Turčijo pogodbo, glasom katere zamorejo skozi Dardanele ploviti ladij ruske dobrovoljne mornarice, in sicer pod trgovsko zastavo. Tako zamore tudi Rusija prevažati vojske in kazojence; samo treba da prej obvesti o tem turško vlado.

Dnevne novice.

Umrli je v Postojni nagla smrti lastnik tamošnje tiskarne, g. Rihard Šeber. Pokojnik je bil odločen nara tnjak in ljubeznjiva oseba; priljubljen je bil vsem, ki so ga poznali. — Budi mu lahka zemlja slovenska!

Smrtna kosa. Dne 14. t. m. je umrl v Vrhniku gosp. Luka Vitez, brat prvaka med prvaki istrskimi: mnogozasluznega dra. Dinka Vitezića. Kakor je dr. Dinko posvetil samega sebe, vse svoje življenje, delu za pravico in napredek svojega naroda, tako je bil tudi sedaj pokojni mu brat Luka prava hrvatska korenika. Pokojnik je dosegel do 92. leta svoje dobe. Gospodu dru. Dinku Vitezcu in vsej mnogostevilni rodbini izrekamo najiskrenejše sožalje.

Slovenska socialna demokracija in razpuščenje tržaškega mestnega sveta. Za g. Linhartom je zaprosil za besedo g. dr. Otok. Rybář, da označi stališča, ki je zavzemlje slovenska narodna stranka nasproti razpuščenju mestnega sveta tržaškega. Govornik je izjavil najprej, da se je odbor pol. društva »Edinost« z veseljem odzval povabilu na današnji shod, ker je z zadovoljenjem pozdravljati, da se je tudi socialna demokracija jela zanimati za občinsko upravo. Saj je le resnica, kar je trdil govornik, da namreč tudi tisti, ki ne plačujejo direktnega davka, pomagajo v veliki meri potem indirektnih davkov nositi bremena za občino, deželo in državo. V Trstu je komaj vsaki trideseti človek volilec in od okroglo 150.000 prebivalcev jih ima komaj kakih 6000 volilno pravico za mestni zastop.

Pred par leti so bili prišli v deželnem zboru tržaškem z neko predlogo, ki je obsegala spremembo dosedanjega krivičnega volilnega reda. Deželnemu zboru je došlo nekaj, kar so nazivali volilno preosnovo. — Ali kakova volilna preosnova naj bi bila to?! Korak nazaj! Sploh je omeniti tu, da igra naš tržaški deželni zbor kaj žalostno ulogo. Odkar je govornik deželni poslanec, je bil ta deželni zbor sklican le dvakrat. Žalosten znak pa je, da je ljudstvo neverjetno apatično vspricho tega. Ko je dež. zbor razpravljal o omenjeni preosnovi, se je pač nekoliko pisalo o tem po časopisih, ali do pravega gibanja med ljudstvom ni prišlo. To apatičnost javnosti je obžalovati zé. Tedaj je bil moment, ko bi se bili morali vršiti javni shodi radi tega vprašanja, na katerih bi bila široka javnost manifestirala svojo voljo za volilno preosnovo, toda resnično preosnovo v naprednem smislu, to je preosnovo, ki bi res pomenjala razširjenje volilne pravice — pomnoženje volilcev, podeljenje te pravice onim, ki je še nimajo.

Tedaj se je od mnogih strani očitalo slovenskim zastopnikom, da so preprečili namerovano volilno preosnovo, da so nasprotniki razširjenju volilne pravice. To očitjanje je bilo neosnovano, krivično. Če so oni nastopili proti preosnovi, kakor jo je namerjala

Vydrova továrna žitné kave Praga VIII.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stojeća pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico **500.000** kron
in temeljno glavnico **200000** kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in streli ob najnižih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnine pri prvih de-
narnih zavodih. **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu** — že da ne gre denar v tujino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravateljstvo izročilo **gosp. IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11. Svoji pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA RYBARA** odvjetnika v Trstu.

Svoji k svojim!

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. — TRST — Ulica S. Francesco štev. 2, I.
Telefon 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia štv. 11. — TRST.
Velik dohod fuštanja veleur v najnovjših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske hlače in izdelki za delavce.

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter celirajo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodec, ublažujejo katar, umirujejo bledanje in lajšajo nadubo. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri in čreva. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti brupavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodec. Odstranjuje vsake mrzlice in vse bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovijo: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.** Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpolago je tisoč priznanih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Raretinčić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgizdar; Stefan Barčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

VELIKA ZALOGA APNENEGA KARBIDA

prve vrste se vdbi pri trdki

PAOLO PATRIZI, TRST

Via S. Lazzaro štev. 9.

Zastopnik tvrdke »Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia«.

Zaboji od 50 klg., ki se komadno odpirajo in zapirajo

Kron 28 za 100 klp

Pri naročbah za večje množine popust po dogovoru.

Teža čista, zaboj gratis, franko parobrod ali kolodvor v Trstu. Plačno takoj ali povzetjem.

Razpis službe krčmarja.

Rojansko posojilno in konsumno društvo v R. jasu, razpisuje službo društvenega krčmarja. Prošaje sprejema odbor do 5. maja 1904. Službo je nastopiti 20. maja.

Prednost imajo dotični, ki so že krčmarili, ter da je gospodinja dobra kuharica.

Posebni pogoji se zvedo vsaki dan pri uradniku »Delavskega podpornega društva« ulica Molin piccolo štev. 1.

Deček od 14—16 star, poštenega značaja se sprejme v neko prodajalnico likerjev. Naslov pov. uprava »Edinosti«.

1500 na suho cepljenih lepo vkorenjenih in dobro zaraščenih trt: glera, malvazija in kralječina na podlagi riparia portalis in monticula prodaja Ivan Kraljič v Boljuncu p. Boršt. Cene po dogovoru.

Ravnokar so izšli zemljevidi rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne **J. Blaznika nasl. v Ljubljani.**

Cena 20 stotink komad, po pošti 26 stotink. Dobivajo se v tiskarni in v vseh knjigarnah.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 nvč.
izsta na dom » 40 »
istraki teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 22 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Prave in jedine želodč. kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepje pokvarjeni želodec, storč, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storč, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitev in pošiljate pa jedino le v **Lekarna Cristofolletti v Gorici.**

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih saovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po m. ri.

Arterizovana krojačnica.

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze prinoscu	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
» 30 » » 3 %	» 8 » » 2 1/2 %
» 30 » » 3 %	» 30 » » 3 %

v z atih napolnjenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 %	3 mes.	6 mes.
2 1/2 %	2 1/2 %	2 1/2 %
2 1/2 %	2 1/2 %	2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.

Bancogiro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Buimpešto, Brno, Karlove vari, Keko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predudjme

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlatu, srebrni denar in bančni listki. Pogoje daje blagovna zadruga.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice »Banca d'Italia« v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 140 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila na se pazi edino le na originalni steklenice v zavrtkih z našo varstveno znamko »SIDRO« v Richterjeve lekarne in te tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
I. Elizabetine ulice 5

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Jila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog. leta 1902. Kron 1.479.006
Poštno-bran. račun št. 337.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

»se vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predudjme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Izgubi

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vlozne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.